

1

ŚWIAT JEST TYM, CZYM JEST

21

Los kozłątka.....23 • Lekcja udzielona garbatemu.....23 • Podpora świata.....23 • Kogut, słoń i pień.....24 • Gdzie mieszka Bóg?.....26 • Cudowne dziecko.....26 • Smak melona.....27 • Słowik.....28 • Radość ryb.....28 • Dziecię Szatana.....28 • Ucho Ch'hâ.....29 • Co robić, żeby sprowadzić deszcz?.....30 • Nasiona waśni.....31 • Czego trzeba lwu.....33 • Lew, który myślał, że jest baranem.....34 • Boski podział.....34 • Zajęczyca i lwica.....35 • Tak to jest.....35 • Goha wyjaśnia.....36 • Groszki i strąki.....36 • Dwa mózdzierze.....36 • Bambusy.....37 • Żaba i skorpion.....37 • Co odpowiedział świetlik.....38 • Pustelnik i mysz.....38

2

ŚWIAT NIE JEST TYM, CZYM JEST

41

Cisza nocy.....43 • Wygląd śniegu.....43 • Smok malowany z natury.....44 • Jeszcze o smokach.....45 • Tajemnica rzeźbiarza.....45 • Pejzażysta.....45 • Malarz uratowany.....46 • Człowiek na fresku.....46 • Najlepsi malarze.....48 • Biedak i złoty król.....49 • Czym jest głębia?.....49 • Nieufność.....49 • Niebo wróbla.....50 • Harfa bez strun.....50 • Dwaj krawcy.....51 • Dobra ochrona.....52 • Drzewo życzeń.....52 • Chmury Utanki.....53 • Brzuch dziecka.....56 • Palec Buddy.....57

3

MOŻE WSZYSTKO JEST SNEM, ALE JEŚLI TAK, TO KIM JEST TEN, KTO ŚNI?

59

Sen motyla.....61 • Wyśniony trunek.....61 • Sen Ch'hâ.....61 • Skarb rabina.....62 • Wyśnione pieniądze.....63 • Księżniczka i niewolnik.....63 • Sen o chałwie.....65 • Sen o chlebie.....66 • Tancerka i pożądanie.....67 • Chińskie lustro.....67 • Melka niewidzialny.....68 • Wilgotny sen.....69 • Człowiek, który nie umiał opowiadać.....69 • Oczywistość kłamstwa.....72 • Sen o jeleniu.....73 • Kim jesteś?.....74 • Głos nocą.....74

4

„JA” JEST UPARTE, NIEJASNE, NIEZNOŚNE, A MOŻE NAWET NIE ISTNIEJE

75

Smak miodu.....77 • Kto tam?.....77 • Człowiek, który szukał równego sobie.....78 • Lustro na pustyni.....81 • Małpa i nóż.....81 • Wszechmocny guru.....82 • Człowiek, który miał niewytłumaczalne życie.....82 • Zwiedzanie domu.....84 • Pustka gniewa się.....85 • Trudna walka.....85 • Kształcenie węża.....85 • Ostatnie pytanie jest dobre.....86 • To, co najważniejsze.....86 • Bez cudów.....87 • Niewolnicy i wolność.....87 • Samooczernianie.....87 • Nieczystość bociana.....88 • Śpiew boa.....88

• Dziecko sowy89 • Lew i człowiek.....90 • Wilk w szkole.....90 • Dobry uczynek.....90

5 TO, CO LUDZKIE, BYWA CZASEM ZBYT LUDZKIE 91

Prawa gościnności.....93 • Nowe kwiaty.....95 • Kwiaty świętej Heleny.....96 • Mrówki z Damaszku.....96 • Oczy i łzy.....97 • Lot byka.....97 • Ku czci urodzin.....99 • Dwie bransoletki.....99 • Zbyt piękna mniszka.....99

6 I ŚMIERĆ JEST NASZĄ OSTATNIĄ POSTACIĄ 101

Dziś wieczór w Samarkandzie.....103 • Ostrzeżenie.....104 • Zapomniany maszt.....105 • Śmierć Abrahama.....105 • Śmierć Mojżesza.....106 • Taniec śmierci.....107 • Chłopiec, który chciał się zabić.....108 • Jezus i smak wody.....109 • Dzień bólu.....109 • Twarz do cięcia szablą.....109 • Błąd co do osoby.....110 • Po śmierci.....111 • Jeszcze jedna pomyłka co do osoby.....111 • Lekarz uratowany.....111 • Dialog z czaszką.....112 • Słowo.....113 • Mądrość cmentarzy.....113 • Ostatnia nędza.....114

7 SKORO SPRAWY TAK SIĘ MAJĄ, MOŻNA JEDNAK WYBRAĆ WIEDZĘ: TO TRUDNE. MOŻNA WYBRAĆ RACZEJ NIEWIEDZĘ: TO JESZCZE TRUDNIEJSZE 115

Ślepcy i słoń.....117 • Bukłak pająka.....118 • Rybak i dżin.....119 • Najlepsze życzenie.....121 • Śmierć durnia.....121 • Pierwsza lekcja.....123 • Kolejność stron.....124 • Wybór milczenia.....124 • Lekcja buddyjskiego króla.....124 • Najlepszy syn.....126 • Kichnięcie widma.....126 • Jeździec i sufi.....127 • Oko słonia.....128 • Mowa zwierząt.....128 • Ładunek wielbłąda.....130 • Najważniejsze.....130 • Motyle i świeca.....131

8 DOBRY MISTRZ MOŻE BYĆ POTRZEBNY ALBO NIEPOTRZEBNY 133

Lekcja złodzieja.....135 • Prawdziwa wiedza.....136 • Kamień w dłoni.....137 • Prawdziwy buddyzm.....138 • Malarz i pożar.....138 • Przykład lampy.....139 • Cierpliwość.....139 • Indyjski ptak.....140 • Nowa mądrość.....141 • Lampa mistrza.....141 • Derwisz i słynny śpiewak.....142 • Dobry interes.....144 • Mądrość cieśli.....144 • Przaśnienie mistrza.....145 • Głupie dziecko.....145 • Długa rzeka.....146 • Człowiek swobodnie myślący.....146 • Ukochane drzewo.....147 • O świętym, co nagle ogłuchł.....148 • Święta kobieta.....150 • Lekcja rzodkiewki.....151 • Dobra rada.....152 • Partia szachów.....152 • Przewrócony wóz.....153 • Ukryty Mistrz.....154 • Lekcja ptaka.....157

9 MISTRZ ZACZYNA OD TEGO, ŻE POWINNIŚMY PRZEWYCIĘŻAĆ NASZE PRAGNIENIA: CZY NA PEWNO? 159

Złodziej złota.....161 • Kłamstwo Nasreddina.....161 • Kobieta nad brzegiem rzeki.....162 • Zakochany sklepikarz.....163 • Przyspieszone życzenia.....163 • Wielki uwodziciel.....164 • Uwiedzenie Mariciego.....165 • Niewrażliwy młody mnich.....170 • Prawdziwa prostytutka.....170 • Przywiązanie.....171 • Koniec pragnienia.....172 • Największe imię.....173 • Pragnienie biedy.....174 • Bramin i dzban mąki.....174 • Starość.....174 • Osioł Nasreddina.....175 •

10

SZYBKO ZAUWAŻAMY, JAK WIELE JEST PUŁAPEK NA DRODZE LOGIKI

181

Czy należy wstawać rano?.....183 • Samotna karczma.....183 • Człowiek bez głowy.....183 • Pierścień.....184 • Wdowa.....184 • Płaci się tylko za to, co się bierze.....184 • Zgadywanka.....184 • Dwa zegarki.....185 • Puszka na tytoń.....185 • Zimno na dworze.....186 • Cena jajek.....186 • Dygocący człowiek.....186 • Dwie sole.....186 • Słabość starości.....187 • Goha pyta.....187 • Koniec od początku.....187 • Ojciec Samuela.....188 • Dobre pytanie.....188 • Zając i krokodyl.....188 • Wystawa.....189 • Pchła.....189 • Pochwała pana Boga.....190 • Dobra kara.....190 • Chodzenie po deszczu.....190 • Wielki łucznik.....190 • Miseczka prosa.....191 • Powrót króla.....191 • Pierścień dany biednemu.....192 • Przymierze.....192 • Sklep z lampami.....192 • Szpinak.....194 • Akwarium.....195 • Zbędne lekarstwo.....195 • Dotrzymana obietnica.....196 • Najwyższe drzewo.....196 • Mężczyzna płacze.....197 • Dylemat więźnia.....197 • Jak podzielić wielbłądy?.....198

11

SPRAWIEDLIWOŚĆ TO NASZ WĄTPLIWY WYNALAZEK

199

Sędzia i dwie strony.....201 • Sąd Mahosadhy202 • Najlepszy z mężczyzn.....202 • Dwie historie o krokodylach.....204 • Sędzia i kartofle.....207 • Sokół i gołąb.....208 • Przenikliwy sędzia.....209 • Tancerka i lustro.....210 • Cena zapachu.....210 • Złodziejka i Budda.....211 • Prorok i zbieg.....211 • Ziemia złodziejka.....212 • Wyjaśnienie.....214 • Pół kołdry.....214

12

WŁADZA JEST KRUCHA, A WIĘC NIESPOKOJNA, A WIĘC CHWIEJNA, A WIĘC NIEKONSEKVENTNA, A WIĘC KWESTIONOWANA, A WIĘC KRUCHA

217

Balwierz cesarza.....219 • Nauki polityczne.....221 • Człowiek, który przychodził w nieodpowiedniej chwili.....221 • Zapora.....223 • Ostrożnie z westchnieniami.....225 • Twarz ukrytego króla.....225 • Małpy i żołędzie.....226 • Salomon i jaskółka.....227 • Woda z raju.....227 • Półtora wiernego.....228 • Siła prostytutki.....229 • Milczenie słowika.....230 • Król zmieniony w kobietę.....231 • Marmurowa szata.....232 • Belki z wody.....232 • Księżę i wiatrak.....233 • Pęta z piasku.....233 • Zakład kalifa.....234 • Słynny zakład Nasreddina.....237 • Dygnitarz i rybak.....238

13

TRZEBA JEDNAK WIEDZIEĆ, DLACZEGO RZECZY SĄ TAKIE, JAKIE SĄ

241

Księżyc i śmierć.....243 • Czemu lelki piją tylko rosę?.....243 • Kot i myszy.....244 • Koniec tajemnicy.....245 • Ryjek prosiątka.....246 • Kciuk odosobniony.....246 • Obojętne dzieci.....246 • Pochodzenie pcheł.....247 • Dlaczego psy ścigają renifera?.....247 • Ambitny wąż.....248 • Skąd się wzięło światło.....248 • Boskie wynagrodzenie.....249 • Śmiech zająca.....250 • Łowca kobiet.....251

Czarna krowa i biała krowa.....257 • Tapeta.....258 • Pierwsza zasada.....259
 • Zmęczenie słupków.....259 • Pytania Pafnucego.....260 • Pytanie bez
 odpowiedzi.....260 • Krzyżący pustelnik.....262 • Porządek słów.....262 •
 Natura Buddy.....263 • Trzy pytania.....263 • Liście drzewa.....264 • Stonoga
 i ropucha.....264 • Właściwa wymowa.....264 • Skarga diabła.....265 •
 Strażnik, który rozmyślał.....266 • Zmienne odpowiedzi.....267 • Prawo
 ustne.....267 • Właściwa ostrożność.....268 • Pytanie Nasreddina.....268 •
 Właściwa strona kromki.....268 • Wschód słońca.....269 • A jeśli słowo
 jest niemożliwe?.....269

Czkwaka Nasreddina.....273 • Nieposkromiony wierzchowiec.....273 •
 Talerz bakłażanów.....274 • Dwie żony w jednej łodzi.....274 • Skradziony
 osioł.....274 • Osioł Gohy.....275 • Inny ukradziony osioł.....275 • Przedmiot
 sporu.....276 • Kura i woda z kury.....276 • Początek życia.....277 • Dobra
 modlitwa.....277 • Ostatnie ciastko.....278 • Język obcy.....278 • Pierwsza
 trudność.....279 • Dziury w pamięci.....279 • Rotszyl i Zylberman.....279
 • Żeby nie być śmiesznym.....281 • Papież w raju.....282 • Widmo starego
 gracza.....283 • Skąpiec doskonały.....285 • Bąk założycielski.....285 •
 Zona kapitana policji.....287 • Słowo Pana Boga.....288 • Inne słowo
 Pana Boga.....288 • Dobra dieta.....288 • Włochate psy.....289 • Przesłanie
 kota.....290 • Powódź.....291 • Niedostatek ryb.....291 • Dobry podział.....292
 • Boli wszędzie.....292

Wielkie litery.....295 • Zgubiony klucz.....295 • Ulezione ziarno
 zboża.....296 • Dobre rozwiązanie.....296 • Iluzjonista i papuga.....297
 • Tratwa Buddy.....297 • Ciężar drzwi.....298 • Nieochotnik.....298 •
 Dobra myśl.....299 • Lustro Gohy.....299 • Wariat i modlitwa.....300 •
 Jeden bałwan więcej.....300 • Podczas burzy.....301 • Kichnięcie.....301
 • Sito Mahmuda.....302 • Busola.....302 • Pogryziony nos.....302 • Goha
 i bocian.....303 • Moskit i bawół.....303 • Kaftan Nasreddina.....303 •
 Kamień z brodą.....304 • Człowiek z brodą.....305 • Zmiana wód.....308
 • Człowiek, który utracił pamięć.....308 • Granice głupoty.....309

Człowiek, który poszedł po wodę.....313 • Długa pieśń ptaka.....316 • Dzień
 w Los Angeles.....317 • Owad i ślimak.....317 • Bęben złodzieja.....317 •
 Starzec i dziecko.....318 • Wizje sultana Mahmuda.....320 • Głowa i dwie
 kobiety.....323 • Odcięta ręka.....324

Niś pająka.....327 • Obraz Boga.....327 • Bóg mrówek.....328 • Dobra
 modlitwa.....328 • Piekło i raj.....329 • Lektura i raj.....329 • Największe
 imię.....330 • Przeprowadza przez rzekę.....330 • Zawsze u bram raju.....331 •

Porządki u pana Boga.....332 • Obecność Wisznu.....332 • Kamień i bryła gliny.....333 • Cierpiący demon.....333 • Święto kłęski.....333 • Kto jest największy?.....334

19

PRAWDA, I CO Z TEGO?

335

Powiedzieć prawdę.....337 • Krokodyl i prawda.....337 • Co ja wiem?.....338 • Prawda i kłamstwo w podróży.....338 • Trzy prawdy kanarka.....340 • Uszy króla Midasa.....341 • Książka i klucz.....342 • Prawdziwy kwiat.....342 • Tajemnica skrzyni.....343 • Kłamstwo prawdy.....344

20

NA KONIEC KILKA ZIARENEK MĄDROŚCI (BYĆ MOŻE) 347

Ranny żołnierz.....349 • Dwa sandały.....349 • Znaleźć umysł.....349 • Tajemnica życia.....350 • Kłeska Boga.....350 • Najlepszy rabin.....351 • Rozwiązanie.....351 • Packa na muchy.....352 • Płaczący mistrz.....352 • Poza myślą.....352 • Powszechny pokój.....353 • Przechodzimur.....354 • Statki odpływają.....355 • Inna tajemnica świata.....355 • Nagroda.....356 • Odpowiedź.....356

21

KONIEC BAŚNI

357

Wykład o baśni.....359 • Czy opowieści mają jakiś sens?.....359 • Ku pamięci.....359 • W obliczu oceanu.....360 • Co zostaje po zapomnieniu.....360